

HÅLLBART FRAMTID SJUHÄRAD – MILJÖSTRATEGISK SAMVERKAN

– Handlingsplan 2019–2020

BORÅSREGIONEN
SJUHÄRADS KOMMUNALFÖRBUND

Innehåll

HANDLINGSPLAN	3
BAKGRUND	4
<i>Vision</i>	4
<i>Syfte</i>	4
<i>Mål med projektet</i>	4
<i>Avgränsning</i>	5
<i>Parter</i>	5
<i>Mätbarhet</i>	5
STRATEGI FÖR SAMVERKAN	6
- <i>Nätverksträffar</i>	6
- <i>Samverkan</i>	6
- <i>Struktur kring miljöarbetet</i>	6
STRATEGISKA FOKUSOMRÅDEN	7
CIRKULÄRA FLÖDEN	7
- <i>Upphandling</i>	7
- <i>Avfallshantering</i>	8
MINSKAD KLIMATPÅVERKAN	9
- <i>Förnyelsebara drivmedel</i>	9
- <i>Förnyelsebar energi</i>	9
HÅLLBARA SAMHÄLLEN	10
- <i>Hållbara ekosystem och biologisk mångfald</i>	10
- <i>Stad och land</i>	10
BILAGA A	11

HANDLINGSPLAN

Hållbar framtid Sjuhärad – Miljöstrategisk samverkan är ett tre-årigt projekt lett av projektledare på kommunalförbundet som löper 2018–2020. Den delregionala miljöstrategiska handlingsplanen för Boråsregionen ska fungera som ett vägledande styrdokument för satsningar inom miljö och hållbar utveckling. Handlingsplan gäller för 2019–2020, inför 2020 revideras planen beroende på utfallet av det första året.

Boråsregionen Sjuhärads kommunalförbund bildades 1999 och är ett politiskt styrt samverkansorgan. Medlemskommunerna är Bollebygd, Borås, Herrljunga, Mark, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn och Vårgårda. Varbergs kommun är adjungerad till förbundet enligt särskilt avtal. I projektet ingår kommunerna Bollebygd, Borås, Herrljunga, Mark, Svenljunga, Tranemo, Ulricehamn och Vårgårda.

Figur 1 Bilden visar FN:s 17 hållbara utvecklingsmål som även benämns om Agenda 2030

Det lokala miljöstrategiska arbetet är en länk i en lång kedja av lagar, överenskommelser och beslut inom områdena miljö och hållbarhet. På internationell nivå är FN:s 17 hållbara utvecklingsmål (Agenda 2030) som sträcker sig fram till 2030 den utgångspunkt som bildar grundförutsättningarna hållbarhetsarbetet, se figur 1. På nationell nivå så finner vi de svenska miljömålen och klimatlagen.

På regionalnivå återfinns den regionala utvecklingsstrategin och regionala utvecklingsplanen ”Strategi för tillväxt och utveckling i Västra Götaland 2014–2020 (RUP)”. Delregionalt återspeglas den regionala RUS:en ner till Boråsregionens tillväxt- och utvecklingsstrategi 2014 – 2020, där 32 prioriterade mål för Boråsregionen beskrivs.

I det prioriterade målområdet en region där vi tar globalt ansvar, beskrivs det att miljöinsatserna skall skapa en hållbar framtid med riktade insatser kan Boråsregionen skapa långsiktig och hållbar utveckling. Med dessa insatser kan Boråsregionen både vara en påverkanskraft och ett föredöme inom miljöområdet. Detta ska ske genom samverkan där det skapas nya möjligheter för tillväxt inom olika områden.¹

Prioriterade områden som pekas ut i Boråsregionens tillväxt- och utvecklingsstrategi 2014–2020 är:

- Bidra till att göra Västra Götaland till modell för hållbar landsbygdsutveckling och samspel stad/land
- Utveckla miljölösningar med ambition att påverka globalt via affärsdriven miljöutveckling

¹ Boråsregionens tillväxt- och utvecklingsstrategi 2014 – 2020

Många av de mål som återfinns i de dokument som nämns ovan har gemensamma ändamål och det är något som tagits i beaktning i handlingsplanen. Handlingsplanen utgår ifrån dessa styr och vägledande dokument, då kommunerna direkt eller indirekt påverkas av dessa. För mer information om dokumenten som nämns ovan se Bilaga A.

Bakgrund

Det saknas idag ett samordnat och systematiskt miljöstrategiskt arbete i Boråsregionen över kommungränserna och mellan kommunerna och högskolan samt forskningsinstitutet. Projektet ska bidra till att skapa en arbetsmodell för systematiskt och samordnat arbete inom miljöområdet.

En kartläggning av miljöarbetet i Boråsregionen genomfördes 2013 – 2015. Den visade att medlemskommunerna arbetar med miljöfrågor på olika sätt. Några kommuner har ett systematiskt miljöarbete med politiska styrdokument och det finns kommuner som enbart har resurser att arbeta med myndighetsutövning. Det pågår många positiva satsningar inom miljö men det saknas en organiserad samordning, samsyn och strategisk utveckling över kommungränserna.

Vision

Boråsregionen ska fungera som en god förebild inom miljö och hållbar utveckling.

Syfte

Att fördjupa samarbetet mellan kommunerna, näringslivet och andra aktörer för att skapa ett hållbart Sjuhärad.

Att skapa en organisation med långsiktigt hållbar struktur för miljöstrategisk samverkan i Boråsregionen för att effektivisera arbetet med att uppfylla Boråsregionens prioriterade miljömål i VG2020.

Mål med projektet

Projektet har övergripande mål kopplade till VG2020 och Boråsregionens tillväxt- och utvecklingsstrategi 2014–2020, samt detaljerade mål.

Övergripande mål

- Bidra till att göra Västra Götaland till modell för hållbar landsbygdsutveckling och samspel stad/land
- Utveckla miljölösningar med ambition att påverka globalt via affärsdriven miljöutveckling

Detaljerade mål

- Att skapa en arbetsmodell för systematiskt, strategiskt, samordnat arbete inom miljöområdet
- Att bilda ett nätverk med kommunala tjänstepersoner med ansvar för miljö i Boråsregionen
- Att formulera en långsiktigplan för miljöstrategisk samverkan i Boråsregionen efter projektets slut
- Att utveckla samarbetsformer mellan Boråsregionen och Science Park Borås inom miljö

Avgränsning

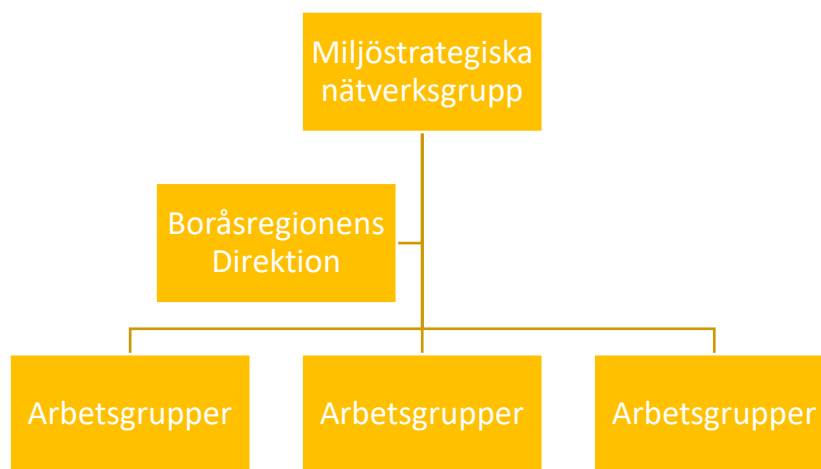
Fokus i handlingsplanen ligger på det miljöstrategiska arbetet och inte myndighetsutövningen inom området.

Parter

Boråsregionens nätverk inom Miljöstrategisk samverkan och Direktionen för Boråsregionen Sjuhäradskommunalförbund.

Förslag till organisation:

Nätverksgruppen är den som leder arbetet och tar fram förslag. Boråsregionens direktion är den som är ytters beslutfattare. I arbetsgrupperna genomförs de aktiviteter som återfinns i de förslag som nätverksgruppen har föreslagit och som direktionen har beslutat om, se figur 2.

Figur 2 Visar förslag på organisation.

Mätbarhet

Det förväntade resultatet av projektets insatser, som att fungera som en god förebild inom miljö och hållbar utveckling samt att minska påverkan på miljö, är svårt att mäta på kort sikt. Den offentliga statistiken har en viss fördröjning. Att ta fram ett nuläge att utgå ifrån, ingår i vissa fall i projektet. Mätbarheten är därför angiven på det som görs i projektet, inte bara effekten eller resultatet. Vad som ska göras inom respektive fokusområdet är tydligt angivet och det förväntas vara gjort när projektet är slut.

STRATEGI FÖR SAMVERKAN

Här beskrivs strategi för hur samverkan ska ske och vad nätverksgruppen ska lägga fokus på. Områdena har delområden och aktiviteter. Aktiviteterna är skapade ur ett kommunalperspektiv men för att uppfylla de prioriterade områden i VG2020 kommer även arbetet inkludera andra aktörer.

- Nätverksträffar

Sex träffar under 2019. Nätverket består av personer som har en insyn i kommunens miljöstrategiska arbete.

Mätning: Antal träffar

- Samverkan

Tillsammans blir vi starkare och för att skapa en hållbart Boråsregion bör vi arbeta ihop samt att detta bidrar till att vi sparar på resurser.

Aktiviteter:

- Stärka samarbetet med VGR, Länsstyrelsen och de andra kommunalförbunden. Tillsammans stärka Boråsregionens position i det västsvenska arbetet och ge politiken en gemensam röst.
- Bevaka olika områden/ämnen för att sedan delge övriga nätverksdeltagare.
- Samverka kring de gemensamma åtagandena så som Klimat 2030.²

Mätning: Antal möten med VGR, Länsstyrelsen och de andra kommunalförbunden. Antal gemensamma dokument som tagits fram eller spridits.

- Struktur kring miljöarbetet

Kommunen kan med styrmedlen och policys påverka dess egen organisations och invånarnas miljöpåverkan. Genom att ha en gemensam struktur kring miljömål och handlingsplaner så kan kommunerna enkelt hitta gemensamma beröringspunkter. Kommunerna har skrivit under olika åtaganden och genom att hitta en gemensam struktur kring detta kan kommunerna hitta beröringspunkter.

Aktiviteter:

- Kartläggning vad kommunerna gör i dag utöver lagstiftning.
- Utforska en gemensam struktur för lokala miljömål och mätvärden.
- Utforska en gemensam satsning för att uppnå kommunernas åtaganden.
- Utforska vilket kompetenskapital som finns i delregionen inom de miljöstrategiska områdena.

Mätning: Resultat från kartläggningen vad kommunerna gör i dag inom området samt kompetenskapitalet som finns i delregionen. Förslag på gemensam struktur och gemensamma satsningar för att uppnå kommunernas åtaganden.

---

² <http://klimat2030.se/>

STRATEGISKA FOKUSOMRÅDEN

Här beskrivs tre olika fokusområden som det miljöstrategiska arbetet ska ta avstamp i. Områdena har miljöstrategiska områden och aktiviteter. Aktiviteterna är skapade ur ett kommunalperspektiv men för att uppfylla de prioriterade områden i VG2020 så kommer även arbetet inkludera andra aktörer.

Cirkulära flöden

Fokusområdets syfte är att skapa fler cirkulära flöden. För att spara på resurser bör flödet av produkter, material och ekonomi gå från linjärt till ett cirkulär flöde. Detta genom att återanvända och återvinna produkter, material och resurser kan deras ekonomiska värde behållas och samtidigt spara på resurser.

För att lyckas med det måste vi ha en smartare produktion och produktdesign och mer hållbara konsumtionsmönster. I fokusområdet har upphandling och avfallshantering identifieras som miljöstrategiska områden inom kommunernas verksamheter som kan bli mer cirkulära, för mer information se nedan.

Området kopplar ihop med mål 12, *Hållbar konsumtion och produktion*, i Agenda 2030 som i sin tur kopplar till det Sveriges miljömål nummer 1,4,5,9,15,16 och generationsmålet. Området ligger även i linje med ett av de fyra områden som finns i Klimat 2030.³

- Upphandling

Den offentliga sektorns konsumtion och investeringar utgör ungefär en femtedel av landets BNP. Offentlig upphandling är därför ett viktigt strategiskt verktyg, där kommuner kan agera föregångare, styra inköp efter politiska mål och dessutom visa marknaden att det finns stabil efterfrågan på hållbara tjänster och produkter.

Det handlar om vilka varor och tjänster som används för att bygga ett långsiktigt hållbart samhälle, där övergripande mål kring miljö, klimat, mänskliga rättigheter, jämställdhet och rättvisa står i fokus. Tillsammans kunna hjälpa till att utveckla kommunernas upphandlingsprocess och de krav som ställs så den blir hållbar.

Aktiviteter:

- Kartlägga vad kommunerna behöver för att upphandlingen ska få en mer hållbar profil. Vad behövs för att göra dagens upphandling mer hållbar? Kartläggningen ska visa aktiviteter som ska stärka upphandlingsprocessen utifrån hållbarhetsområdet.

Mätning: Öka andelen ekologiska varor inköpta av kommunerna enligt statistik som presenteras på Kolada. Kommuner som stärker sin hållbarhetsprofil i upphandlingsprocessen.

---

³ <http://klimat2030.se/>

- Avfallshantering

Kommunerna har enligt lag ansvarar att upprätta och anta en avfallsplan. I dagsläget har kommunerna egna enskilda planer som de förhåller sig till samt en gemensam avfallsplan för Boråsregionen som sträcker sig 2012–2020.

En gemensam avfallsplan bidrar till en mer gemensam syn på hur arbetet med att förebygga samt hantera producerat avfall. Genom att gemensamt finansiera en projektledare skapas också gemensam nytta i form av sparade resurser, kompetensförsörjning och en gemensam terminologi mot näringsliv och invånarna.

Aktiviteter:

- Ta fram ett förslag på att kommunerna i Boråsregionen ska samfinansiera en projektledare för arbetet med en gemensam avfallsplan.
- Rätt plast på rätt plats - kartlägg plastströmmarna i verksamheten och tänk funktion, design och material i kombination med resurseffektivitet.
- Omvärldsbevakning gällande verktyg som bidrar till avfallsminimering.

Mätning: Anställning av en gemensam projektledare som ansvarar för att ta fram ett förslag på en gemensam avfallsplan för Boråsregionen. Antal kommuner som deltar i aktivitetspunkterna.

Minskad klimatpåverkan

Fokusområdets syfte är att minska utsläppen med växthusgaser som bidrar till klimatförändringarna. I fokusområdet har förnyelsebara drivmedel och förnyelsebar energi identifieras som miljöstrategiska områden inom kommunernas verksamheter.

Området kopplar ihop med mål 7 och 13, *Hållbar energi för alla och Bekämpa klimatförändringar*, i Agenda 2030 som i sin tur kopplar till det Sveriges miljömål nummer 1, 16 och generationsmålet. Området ligger även i linje med ett av de fyra områden som finns i Klimat 2030.

- Förnyelsebara drivmedel

För att Boråsregionen ska bidra till de mål som är satta så att Sverige kan bli fossilfritt, så måste vi vara med i omställningen. Detta med att se hur det kan vara möjligt att resa fossilfritt i hela Boråsregionen.

Aktiviteter:

- Analys över vad Boråsregionens kommuner ska satsa på för drivmedel samt gör en omvärldsbevakning.
- Involvera medlemskommunerna i arbetet med den regionala planen om fossilfribränslen som drivs av Länsstyrelsen.
- Se över delregionens laddpunkter och tankstationer samt att se över var förbättringspotentialen finns.
- Ta fram en mall för kommunal policy om tjänsteresor

Mätning: Kommuner som är involverade i arbetet samt exempel på hur Boråsregionen kan koppla an till den regionala planen. Minskade emissioner av växthusgaser. Antal kommuner som antagit policyn.

- Förnyelsebar energi

Producera energi på ett mer hållbart sätt samt genomföra energibesparande åtgärder bidrar till en hållbar utveckling.

Aktiviteter

- Kartlägga hur kommunerna jobbar med energismarta lösningar
- Initiera samarbete med Energikontoret Väst och förstärka samarbetet
- Tydliggöra samarbetet med Klimat och energirådgivarna.
- Lyfta fram goda exempel från kommunerna vid ett av de årliga miljöstrategmötena.

Mätning: Resultat från kartläggningen. Antal goda exempel som lyfts fram.

Hållbara samhällen

Fokusområdets syfte är att bidra till en hållbar utveckling för både natur och samhälle samt skapa ett bra samspel mellan stad och land. I fokusområdet har hållbara ekosystem och biologisk mångfald samt Stad och land identifieras som miljöstrategiska områden.

Området kopplar ihop med mål 11 och 15, *Hållbara städer och samhällen och Ekosystem och Biologisk mångfald*, i Agenda 2030 som i sin tur kopplar till det Sveriges miljömål nummer 2,3,4,8,9,10,11, 12, 13, 16 och generationsmålet. Området ligger även i linje med ett av de fyra områden som finns i Klimat 2030.

- Hållbara ekosystem och biologisk mångfald

Hållbara ekosystem och biologisk mångfald är grunden för liv på jorden. Att tillgodose mänsklighetens behov av livsmedel, energi, vatten, mineraler och råmaterial utan bidra till någon skada. Naturen bidrar även till andra värden för människan så som rekreation.

Aktiviteter:

- Grundläggande utbildning för politiker inom miljö- och naturvårdsområdet.
- Titta om intresset finns för Ståda Sverige bland kommunerna, föreningslivet och näringslivet.⁴
- Kartlägga framtida aktiviteter tillsammans med berörda tjänstepersoner och kommunekologerna.

Mätning: Antal politiker som går utbildningen. Resultat från kartläggningen.

- Stad och land

Samhällsplaneringen är en viktig del i arbetet mot en mer hållbar utveckling. I samhällsplaneringen står oftast olika värden och väger mot varandra. Ett fungerande samspel mellan stad och land bidrar till en hållbar regionen.

Aktiviteter:

- Kartlägga hur kommunerna i dag arbetar med ekosystemtjänster samt gröninfrastruktur.
- Kartlägga hur kommunerna förhåller sig till jordbruksmark i samhällsplaneringen samt hur de hanterar konflikten mellan nybyggnation till att ha bra möjligheter för livsmedelsproduktion och biologisk mångfald.
- Återkoppla in arbetet med projektet Hållbar landsbygd Sjuhärads resultat för att se på framtida aktiviteter.

Mätning: Resultat från kartläggning.

---

⁴ <https://www.stadasverige.se/>

Bilaga A

Information om de styr och vägledande dokument som påverkar det lokala miljöstrategiska arbetet.

Svenska Miljömålen	
Nationellt	<p>Det svenska miljömålssystemet består av ett generationsmål, 16 miljö kvalitetsmål med preciseringar och ett tjugotal aktuella etappmål. Generationsmålet visar riktningen för vad som måste göras inom en generation för att miljö kvalitetsmålen ska nås. Generationsmålet är vägledande för miljöarbetet på alla nivåer i samhället. Miljö kvalitetsmålen beskriver det tillstånd i den svenska miljön som miljöarbetet ska leda till. Preciseringarna ska förtydliga vad miljö kvalitetsmålen innebär och används även som kriterier vid uppföljningen av målen. Etappmålen är steg på vägen för att nå generationsmålet och ett eller flera miljö kvalitetsmål. De visar vad Sverige kan göra och tydliggör var insatser bör sättas in. Miljö kvalitets- och etappmålen följs upp varje år. I uppföljningen bedöms om dagens styrmedel och de åtgärder som görs före år 2020 är tillräckliga för att nå miljö kvalitetsmålen. Bedömningen sammanfattas i betyget ja, nära eller nej. En gång per mandatperiod görs även en fördjupad utvärdering av möjligheterna att nå generationsmålet, miljö kvalitets- och etappmålen. Den senaste fördjupade utvärderingen gjordes hösten 2015.⁵ Mål för miljöpolitiken har funnits sedan 1991. År 1999 fastställde riksdagen de första 15 nationella miljö kvalitetsmålen.⁶</p>
Regionalt	<p>Generationsmålet, miljömålen och etappmålen ska tillsammans med de regionala tilläggs målen vara vägledande för miljöarbetet i Västra Götaland. Målen kallas tillsammans Västra Götalands regionala miljö mål.⁷ Ett regionalt åtgärdsprogram för miljömålen ”Utmaningar för ett hållbart Västra Götaland - regionalt åtgärdsprogram för miljömålen 2017–2020” beslutades 2017. Åtgärdsprogrammet gäller för åren 2017–2020 och berör regionala och lokala aktörer i Västra Götalands län.⁸</p>

⁵ <https://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/Sveriges-miljomal/Miljomalssystemet/>

⁶ <https://www.naturvardsverket.se/Miljoarbete-i-samhallet/Sveriges-miljomal/Miljomalssystemet/Miljomalssystemets-historia/>

⁷ <https://www.lansstyrelsen.se/vastra-gotaland/stat-och-kommun/miljo/miljomal/vastra-gotalands-regionala-miljomal.html>

⁸ <https://www.lansstyrelsen.se/download/18.6ae610001636c9c68e542958/1530204974009/2017-25-bilaga1.pdf>

Klimat 2030	
Regionalt	<p>I Paris 2015 enades världens länder om ett klimatavtal. Redan 2009 enades vi här i Västra Götaland om vårt mål till 2030. Då antog regionfullmäktige en klimatstrategi för Västra Götaland, med målet att bli en fossiloberoende region år 2030. Omkring västsvenska 70 aktörer anslöt sig till klimatstrategin, däribland många kommuner, företag, högskolor och organisationer. 2015 preciserades målet om en fossiloberoende region med regionala tilläggsmål till de nationella miljömålen.</p> <p>Dessa beslutades av Länsstyrelsen och Skogsstyrelsen i samverkan med Västra Götalandsregionen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utsläppen av växthusgaser i Västra Götaland ska minska med 80 procent till år 2030 från 1990-års nivå. -Utsläppen av växthusgaser från västsvenskarnas konsumtion, oavsett var i världen de sker, ska minska med 30 procent jämfört med 2010. I oktober 2017 lanseras kraftsamlingen ”Klimat 2030 – Västra Götaland ställer om”. Det är dags att omsätta planen ”Strategiska vägval” till verklighet. Välkommen att komma med du också – tillsammans kan vi skapa en attraktiv framtid i en klimatsmart och fossiloberoende region!⁹
Kommunalnivå	<p>De flesta kommuner skrev på 2009, då VGR:s första klimatstrategi togs fram. Redan då fanns målet om en fossiloberoende region 2030, med målen att minska utsläppen med 80% inom regionen och 30% minskning av konsumtionsutsläppen. Innan nya klimatstrategi Klimat 2030 antogs i september 2017 drevs genomförandearbetet under namnet Smart energi med bl.a. stöd till kommuner som samverkade i s.k. överenskommelser för att sprida goda exempel vidare i gemensamma projekt. Då fick också kommunerna årligen uppföljningsfrågor med bl.a. fokus på att rapportera bra exempel på klimatarbete i kommunen. Under 2017 kom alla 49 kommuner att underteckna Klimat 2030. Efter att Klimat 2030 antogs gör också undertecknare ett s.k. åtagande där man berättar hur man som organisation (t.ex. kommun) ska bidra till att klimatmålet nås¹⁰.</p>

⁹ <http://klimat2030.se/om-klimat-2030/var-berattelse/>

¹⁰ Svante Sjöstedt, Länsstyrelsen 2018

Agenda 2030	<p>Den 25 september 2015 antog FN:s generalförsamling Agenda 2030 för hållbar utveckling. Agendan innebär att 193 medlemsländer i FN förbundit sig att arbeta för att uppnå en socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar värld till år 2030. Agendan innehåller 17 mål och 169 delmål.¹¹ Agenda 2030 syftar till att utrota fattigdom och hunger, förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla, uppnå jämställdhet och egenmakt för alla kvinnor och flickor samt säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser. Globala målen är integrerade och odelbara och balanserar de tre dimensionerna av hållbar utveckling: den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga. Regeringen har utsett en delegation som ska föra arbetet framåt med Agenda 2030. En handlingsplan har tagits fram som visar hur målen kan uppnås ur ett nationellt perspektiv, men också hur landet kan påverka målen på global nivå för åren 2018-2020. I handlingsplanen får man även en inblick i hur man kan koppla det som redan görs nu, som kan hjälpa till att uppfylla målen¹². Naturvårdsverket har tex gjort en koppling mellan de 16 svenska miljömålen och de 17 Agenda 2030 målen. Denna kartläggning visar att arbete med de svenska miljömålen även bidrar till 12 av Agenda 2030 målen.¹³ SKL har gjort en kartläggning för att se hur deras arbetet kan kopplas till Agenda 2030. SKL:s kartläggning visar att 16 av de 17 globala målen i Agenda 2030 direkt och indirekt kopplar till SKL:s inriktningsdokument "Ansvar för välfärd 2016 -2019". För att specificera det mer så 9 av de målen i Agenda 2030 direkt kopplade och 7 av målen indirekt kopplade. Ett mål saknar koppling (mål 14). 93 av 169 delmål i Agenda 2030 är relevanta för kommuner, landsting och regioner och därmed för SKL. Av dessa täcks 59 in av SKL:s inriktningsdokument.¹⁴</p>
Parisavtalet / Klimatlagen	<p>I december 2015 enades världens länder om ett nytt klimatavtal som binder alla länder och ska börja gälla senast år 2020. Den globala temperaturökningen ska hållas långt under 2 grader och vi ska jobba för att den ska stanna vid 1,5 grader. Avtalet trädde i kraft i november 2016 och nu fortsätter arbetet med att genomföra avtalet. På den här sidan samlar vi all information om regeringens arbete kring Parisavtalet.¹⁵ Riksdagen har röstat igenom ett klimatpolitiskt ramverk för Sverige. Klimatlagen och nya klimatmål ska ge Sverige en ambitiös, långsiktig och stabil klimat politik. Klimatlagen träder i kraft 1 januari 2018. Som ett nytt långsiktigt klimatmål ska Sverige senast år 2045 inte ska ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären. Riksdagen har även antagit nya etappmål till år 2030 och 2040. Regeringen har påbörjat arbete med att etablera ett klimatpolitiskt råd som ska bistå regeringen med en oberoende utvärdering av hur den samlade politik som regeringen lägger fram är förenlig med klimatmålen. Rådet ska vara på plats inför att klimatlagen träder i kraft 1 januari 2018.¹⁶</p>

¹¹ <https://agenda2030delegationen.se/agenda-2030/om-agendan/> [2] <https://www.regeringen.se/regeringspolitik/globala-malen-och-agenda-2030/>

¹² <https://www.regeringen.se/rapporter/2018/06/handlingsplan-agenda-2030/>

¹³ <http://www.naturvardsverket.se/upload/miljoarbete-i-samhallet/miljoarbete-i-sverige/regeringsuppdrag/2016/agenda-2030/ru-agenda-2030-med-bilagor-160825.pdf>

¹⁴ <https://skl.se/demokratiledningstyrning/euinternationellt/agenda2030.9610.html>

¹⁵ <https://www.regeringen.se/regeringspolitik/parisavtalet/>

¹⁶ <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2017/06/riksdagen-antar-historiskt-klimatpolitiskt-ramverk/>

<p>RUS 2020 - Regional utvecklingsstrategi</p>	<p>Europa 2020 är EU:s gemensamma strategi för tillväxt och sysselsättning. Strategin har tre övergripande prioriteringar: smart tillväxt, hållbar tillväxt och tillväxt för alla. En viktig del av Europa 2020-strategin är kvantitativa mål på EU-nivå inom fem områden: sysselsättning, social delaktighet, utbildning, forskning och utveckling samt klimat och energi. Målen fastställdes av Europeiska rådet i juni 2010 och ska vara uppfyllda senast 2020. De övergripande målen är inbördes förbundna och ömsesidigt förstärkande och ska uppnås genom åtgärder på både nationell nivå och EU-nivå.</p> <p>Medlemsstaterna har även fastställt nationella mål inom samma områden med hänsyn till sina relativa utgångslägen och nationella förutsättningar. Uppnådda framsteg avseende de nationella målen redovisas till EU-kommissionen i nationella reformprogram som överlämnas i april varje år. Sveriges nationella mål inom Europa 2020. Genom att sätta upp nationella mål blir medlemsstaternas ansvar för att driva igenom nödvändiga reformer tydlig. Utgångspunkten för den svenska regeringen är att de nationella målen ska vara ambitiösa men realistiska och förenliga med en uthållig tillväxt och sunda offentliga finanser.¹⁷</p> <p>VG2020, strategi för tillväxt och utveckling i Västra Götaland, är det gemensamma styrdokumentet och vägvisaren för hela Västra Götalands utveckling mellan åren 2014 – 2020. Strategin syftar till att ytterligare stärka Västra Götaland som en attraktiv, ansvarsfull och internationellt konkurrenskraftig kunskapsregion.¹⁸ Boråsregionen har tagit VG2020 och utvecklat den till ett Sjuhäradsperspektiv.¹⁹</p>
---	---

¹⁷ <https://www.regeringen.se/sverige-i-eu/europa-2020-strategin/overgripande-mal-och-sveriges-nationella-mal/>

¹⁸ <https://www.vgregion.se/regional-utveckling/sa-styrs-regional-utveckling/strategi-for-tillvaxt-och-utveckling/>

¹⁹ http://borasregionen.se/bdh_filearea/Delregional_strategi_Borasregionen